

VAN NATURE

Jacques van der Neut schrijft in Van Nature over opvallende waarnemingen in de natuur. Hij werkt als boswachter in De Biesbosch. Daarnaast is hij een verwoed natuurfotograaf.

JACQUES VAN DER NEUT

www.boswachtervanderneut.nl

Sinds 2012 broeden er in De Biesbosch zeearenden. De vogels vestigden zich spontaan in het waterrijke natuurgebied. Rond Pasen ontdekte Theo Oudshoorn wederom jongen bij het Brabantse koppel. Aan het aanvankelijk succesvolle legsel kwam afgelopen weekend echter een abrupt einde...

Zeearend veroverd vol nest

▲ Een uit de kluiten gewassen nieuwe zeearend heeft het territoriumhoudende paar in de Brabantse Biesbosch verjaagd. De kleine jongen werden daarvan ook de dupe. FOTO'S JACQUES VAN DER NEUT

DORDRECHT | Sluiswachter Theo Oudshoorn ligt regelmatig met de Astral, zijn privéboot, bij het Gat van de Sleek in De Brabantse Biesbosch en ziet de zeearenden er regelmatig af- en aanvliegen. "Aan het gedrag van het wijfje constateerde ik tijdens de afgelopen paasdagen dat er jongen moesten zijn. De vogel was behoorlijk onrustig en ging regelmatig staan en staarde dan naar beneden, naar iets onder haar. Hoeveel jongen weet ik niet. Zij zijn in dit stadium nog te klein en zijn dus niet te zien. Dat lukt wel als zij geleidelijk groter worden. Ook op een grote afstand zijn ze dan goed te onderscheiden."

Oudshoorn ontdekte toen al dat er iets niet pluis was. „Het mannetje liet zich amper zien en ik zag dat het wijfje van het nest vloog om te gaan jagen. Een ongewoon iets,

zeker met zulke kleine jongen. Het wijfje kwam vervolgens terug op het nest met een grote prooi, die blijkbaar nog leefde, want zij ging daarna behoorlijk met haar klauwen te keer. Vervolgens kregen de jongen kleine stukjes prooi." Kort daarna ontdekte Oudshoorn in het territorium een ander individu: een nieuwe vrouwelijke zeearend verscheen op het toneel en

De indringster lijkt het territorium en het nest op te eisen

–sluiswachter Theo Oudshoorn

doorgaans geeft zo iets hommeles. „De komst van deze vogel veroorzaakte veel gekrakeel, waarbij zij elkaar volgens mij uitmaakten voor rotte vis," zegt hij uitgelaten. „Tijdens de daaruit voortvloeiende schermutselingen meende ik dat er plotseling iets uit het nest viel. Volgens mij een nestjong, maar nogmaals, ik kon het niet helemaal goed zien. Door al dit gedoe vreesde ik voor een slechte afloop." Afgelopen zondag voer ik door de Brabantse Biesbosch en merkte af bij de Astral en maakte een praatje over de zeearenden. Oudshoorn zei dat het met 'onze' zeearenden gedaan was. „De indringster heeft de boel overgenomen en lijkt het territorium en het nest op te eisen. De vogel plukte bovendien aan iets op het nest, volgens mij waren het resten van een ander donsjong." In de verte zat de nieuwe eigenares

op haar gemak boven het lege nest. Haar triomfantelijke roep schalde over de verlaten wilgenbossen en krekken, om kippenvel van te krijgen! Als in de loop van de tijd zich daar een mannetje laat zien, is er wellicht weer sprake van een 'nieuw' Brabants paartje. Door dit voorval dit jaar dus geen opgroeiende zeearenden. Qua jongen zal het dus moeten komen van het Dordtse paartje.

Hoogspanningsmast

Ondanks deze onverwachte gebeurtenis met het Brabantse koppel, hoopt iedere vogelaar intussen vurig op de vestiging van de visarend als broedvogel in De Biesbosch. In 2014 bouwden deze roofvogels op een dwarsvleugel van een hoogspanningsmast een nest. Later werden op meerdere plekken nesten gezien. In een stel dode bomen

werd tevens een boomnest in elkaar geflanst. Veel vogelaars hebben al paringen waargenomen en vogels zien slepen met takken. Dat 'sprokkelen' is een bijzonder spectaculair gezicht. In volle vaart klappen de visarenden met gestrekte klauwen op een tak, in de hoop dat die afbreekt. Als dat niet gebeurt, hangen de vogels een moment klapwiekend in de lucht, waarna ze de tak snel weer loslaten. Een andere keer graaien ze tijdens een scheervlucht takken van de grond. De laatste regels van deze aflevering verschijnen op mijn beeldscherm. Door mijn zolderraam zie ik een grote vogel aankomen met geknikte vleugels. Amper 30 meter boven mijn huis passeert warempel een visarend! De vogel steekt prachtig af tegen de blauwe lucht. Een mooier eind aan deze aflevering kan ik niet wensen.

VISAREND

Grote, zeer slanke vogel

Een visarend is een grote, zeer slanke, sierlijke roofvogel met donkere bovenzijde en een contrastrijke onderzijde. De vleugels zijn erg lang, smal en meestal duidelijk gehoekt. In de vlucht doet hij denken aan een zeer grote meeuw. In actieve vlucht zijn de vleugelslagen krachtig en het is kenmerkend dat een reeks vleugelslagen gevolgd wordt door een lange glijvlucht.

▲ Een visarend heeft na een spectaculaire duik een vis gevangen.

◀ Vorig jaar bouwden de visarenden op meerdere locaties nesten. Het broeden in hoogspanningsmasten is in het buitenland een bekend gegeven.

◀ Een visarend manoeuvreert met een behoorlijke tak in de klauwen door een wilgenbos.